

2011/10

Lasteaia talveleht

Käbikesed pidasid nimepäeva

Külmal ja lumisel jaanuaripäeval pidasid Käbikesed jälle oma nimepäeva. Kuna väljas oli krõbe külm ja kõikjal paks lumevaip, siis toimus ka seekordne pidu meie oma maja saalis.

Enne tähtsat päeva olime oma väikese meeskonnaga arutanud, millega külalisi seekord võiks üllatada. Plaani sai võetud üks vahva rocki-lugu poistelt ja tantsunumber tüdrukutelt.

Rivistusime ontlikult lavale ja tervitasime alustuseks kõiki saabuvaid külalisi rõõmsalt luuleridadega käbimehest. Rocki-poiste rida oli päris hõre, aga julge pealehakkamine ja tänapäevased tehnikavõimlused päästsid olukorra ning poiste laul kõlas nagu muiste! Tüdrukud keerlesid nagu õrnad lumehaldjad oma siniste rättidega.

Kõik pidulised said seekord võimaluse ja tillukese kohustuse pisut luulelised olla ja nimepäevalisi omasepitsetud värssidega tervitada. Alguses tundus, et meie pidulised olid sellest ülesandest väheke kimbatuses, aga välja tulid vahvad luuleread.

Näiteks selline:

Käbi, käbi, käbi
sul on suur vägi.
Püsid kõrgel puu otsas
ja kui sealt sa maha potsad,
pole veel su elu otsas.
Käbi, käbi, käbi
sammal ei pea tundma häbi,
sealt sul kasvab suur vägi.

Hea tava on, et kõik ülejäänud pidulised toovad kaasa külakosti laulude, tantsude või luuletuste näol. Seegi kord ei olnud erand. Nii saime näha, kuidas sügisel nii arglikud pisikesed Tõrukesed julgelt oma salmi lugesid. Pähklikesed, kes ainult pisut suuremad, olid nobedad Kätlini esitatud mõistatustele vastuseid leidma. Urvakesed olid oma nädala õppetegevustest kokku pannud terve vaatmängu metsast, puude vajalikkusest, puunõudest, sekka murdejuttu, laulu ja liikumist, mida

kõik kohalolijad huvi ja mõnuga jälgisid.

Iga rühm oli Käbikesetele kaasa toonud ka päris kingituse. Nii kaunistavadki nüüd meie rühma Pähklikeste päike, Urvakese küünlaalused ja Tõrukesete Tõrulaps.

Aitäh, Teile sõbrad! Hea oli taaskord tunda, et oleme nagu ühe puu harud- nii erinevad ja samas nii sarnased. Üheskoos tegime tavalisest talvapäevast pidupäeva!

RitaTiirik
Käbikesete õpetaja

Pähklikeste õppekäik postkontorisse

Pähklikesed on saanud (saamas) juba neljaaastaseks. Tasapisi avardub nende teadmisjanuliste, nutikate ja aktiivsete väikeste inimeste maailm. Õueväravast välja, kodust kaugemale. Tahaks näha, kuulda, teada saada.

Veebruaris, vabariigi aastapäeva kuus on lasteaias kombeks tutvustada lastele meie valla tähtsamaid asutusi.

Pähklikesed teavad, kus on kool, kauplus, arstipunkt. Seal on käidud koos vanematega. Vallamajast käime mööda igapäev. Aga, et vallamaja majas on üks väga tähtis asutus, teadsid vähesed Pähklikesed. Küsitledes lapsi eelnevalt posti kohta, teati sõna postkast ja et seal on lehed ning kirjad. Kust aga tulevad postkasti lehed ja kirjad oli vaja ise järele uurida.

Kärkla postkontor asub Kärkla vallamajas väikestes, kuid hubastes ruumides. Postkontoris võtsid meid vastu kaks Tiinat.

Kõigepealt näitas esimene Tiina meile oma töökohta, kuhu meil, täiskasvanuilgi, oli esimest korra võimalus sisse astuda. Kõrged riiulid täis ajalehti, ajakirju, kirju. Seal toimub posti sorteerimine. Seda sõna Pähklikesed teavad, toimub lasteaias pidev asjade, esemete sorteerimine. Tiina näitas vihikut, kus kõik ajakirjanduse tellijad kirjas. Seal vaatab Tiina, kelle postkasti mida viima peab. Lapsed said Tiinalt ka seda teada, et kõik Jõuluvana kirjadki tema käest läbi käivad. Vot nii! Kätlin tuletas lastele meelde, et need kataloogid, kust lapsed pilte välja lõikavad, on ka postkontorist tulnud. Saime teada, et kohalikud kirjad viiakse inimestele otse koju kätte. Ainult mandrile minevad kirjad peavad Kuressaare postkontorist läbi käima. Küll on hea, et kõik siin Eestis Pärnust läbi ei käi. Nii võib mureta olla, et kui Saaremaa sõbrale kirja saadad, ei lähe see mitte Hiiu- maale.

Esimeses ruumis on kõrgekõrge lett, kust Pähklikesed veel üle vaatama ei ulatu. Kuid seina peal on siingi riiulid, kus värvilised ajakirjad, kaardid reas. Siit ruumist saab asju osta, ka maiustusi. Ja pakid tulevad siit. Mis tellitud ja inimestele saadetud. Selle toa perenaine Tiina näitas meile sõbrapäeva kaarte, mida saab siit osta. Pähklikesed said teada, et mitte ainult poest, vaid ka postkontorist saab igasugu huvitavat osta. Pähklikesed tundsid end Kärkla postkontoris väga koduselt.

Aitäh Tiinadele, kes meid nii sõbralikult vastu võtsid! Küllap soovivad meie lapsed siia edaspidigi tulla. Ja teadke Tiinad, te teete väga tähtsat tööd!

Rita Liiv

Pähklikeste õpetaja

Käbikeste õppekäik Est-Agarisse

Kas Teie teate, mis asutus on Kärkla vallas asuv Est-Agar ja millega tegeleb?

„Käbikesed“ seda ei teadnud ja seepärast me ühel veebruarikuu talvehommikul sammud Est-Agari poole seadsimegi.

Kui olime kokkulepitud ajal Est-Agari juurde jõudnud, ootas asutuse uksele meid au-

tuse peatehnoloog Meedi Köster. Vaatasime, uudistasime asutuses erinevaid ruume ja vaatlesime tootmisprotsessi. Lastele meeldis kõige enam masin, milles pesti vetikaid. Vetikate pesemise masin oli nagu suur renn, seal sees käisid ringi suured labad, mis tekitasid pesumasina trumli efekti. Peale vetikate pesemist pandi vetikad kuivatisse ning seejärel

pressi alla. Pressi alt tuli välja tõrvapapi taoline tume paber. Seejärel valgendati tumedat paberit klooriga, ning edasi läks see peenestamisele ja sulatamisele. Nii valmiski želatiin vedelal kujul.

Peatehnoloog Meedi tutvustas meid veel asutuses töötavatele laborantidele - kõige magusama töö tegija-

tele. Nimelt testivad nemad iga päev želatiini tarretumist.

Sel päeval testisid lapsed marmelaadi, mis oli asutuse laborantide poolt valmistatud. Suur tänupeatehnoloog Meedile ja kogu Est-Agari töökale kollektiivile, et olite nõus meid „Käbikesi“ vastu võtma.

Saime teada, kuidas valmib marmelaad. Aitäh!

Annika Vestel
Käbikeste õpetaja

Emakeelenädal lasteaias

Aeg-ajalt kuuleme raadios ja televisioonis, koolides ja kodudes emakeele tähtsusest, manitsetakse teda hoidma ning kaitsma, tuletatakse meelde tema võlvat kõla. Elus aga kipub olema nii, et me ei oska seda tähele panna, väärtustada, hoida.

Emakeel on ligimesest veel lähemal. Laps õpib maailma mõistma ja mõtestama just emakeele kaudu. Keel mõjutab inimest veel ennegi, kui ta kõnet õpib mõistma.

Emakeel on see, mis seob rahvuskultuuri ühte. Õnneks on meil eesti kultuuri edasikandjaks laulupidude traditsioon. Laul ja pidu ei tee mitte ainult tuju rõõmsaks, vaid see traditsioon hoiab elus meie keelt - eesti keelt ja eestlasi.

Emakeelepäeva peost Kärla lasteaias kuulsid maadeavastaja Lotte ja pillimees Bruno ning nad otsustasid tulla lastega lustima. Kärla pargis puid uurides kaotas Lotte sõbra silmist ning jõudis laste juurde esimesena.

Saalis olid koha sisse võtnud peoärevuses särasilmised lapsed. Iga viisakas laps teab, et

ruumi sisenedes on vaja kõigepealt öelda „Tere!“ Lotte asus kohe lapsi ükshaaval teretama, kuid siis selgus, et lapsi oli nii palju ning ta kutsus lapsed „Teretantsu“ tantsima. Kui lapsed teretatud, avastas Lotte, et Bruno on ikka kadunud ja kuhu ta ise sattunud on? Ta võttis lahti atlase ja hakkas uurima.

Eemalt kostis imelikku juttu: Juss ei lääq ütsindä ijä pääle. Kaeq, miä juhtu Mõmmiga, ku tä ütsindä lumbijä pääle läts`! Kullõg, midä latsõg tuust opõg. Vahtsõnõ jago egä kuu edimäd-sel kolmapääväl!

„Oi, nüüd ma olen küll Prantsusmaale sattunud!“ oli Lotte ehmunud. Naljakat keelt kõnelev mees lohutas Lottet ja näitas kaardilt, et ta asub Võrumaal.

Lotte rääkis talle oma soovist jõuda Kärla laste emakeelepeole ja palus abi kohalejõudmisel. Võrukas andis Lottele kaasa 3 võlusõna: Kõnõlõq võro keelen. Kõik koos pandi silmad kinni ja korrati võlusõnu.

Kui Lotte julges jälle ettevaatlikult silmad avada, selgus, et midagi

oli läinud valesti. Ta ei näinud merd ja kadakaid ega kuulnud kajakate kisa. Lotte sai aru, et saarlased ütlevad ju õ asemel ö!

Õnneks leidis Bruno Lotte üles. Bruno teadis rääkida, et nad on Pärnu metsades. Brunot huvitas, et kui kõrged need puud võiksid olla. Mõõtmise tulemusena saadi puude pikkuseks 3 Lotte pikkust. Pärnumaa on „Jenka“ maakond ja seepärast tantsiti ühiselt üks tõeline „Karulaane jenka“.

Lottet vaevas ikka mure, kuidas jõuda Saaremaale? Ta kutsus lapsed appi aerutama, õpetajad aga aitasid kaasa laulda „Ma vaatan paadist kiikriga kui kaugel paistab Saaremaa“ ning üheskoos

jõutigi soovitud kohta. Lasteaias võttis lahkesti rändureid vastu direktor Maiu ja tänas,

et Bruno ja Lotte said mahti tulla meie lasteaia emakeelepeole. Lotte ei saanud päris hästi aru, mis see emakeel on? Käbikese rühma lapsed olid nõus Lottet aitama. Nad lugesis luuletuse „Isamaa ja emakeel“.

Maiu küsis lastelt, kas nad teavad mida teha, kui vanaema käisib pätid jalga panna ja koostad tuua.

Naljaked olid ka sõnad nonn ja tuhlis. Ühistants „Mu isamaa armas“ tekitas nii suures kui väikeses inimeses tunde,

et emakeel on nagu lõpmatu kuldne õng, mis meie rahvust ühendab, igaveseks seob ja teeb meist need, kes me oleme - eestlased.

Jaana Hõlpus
Logopeed/eripedagoog

“Suure Tõllu jälgedes olümpiale”

Mõte korraldada oma lasteaias „Suure Tõllu“ teemaline üritus, küpses meie peas juba sügisel. Mõeldud! Tehtud! Ürituse vastutuse võttis endale tervisemeeskond. Kuna idee oli luua midagi sportlikku ja tervisega seotud, siis pealkirjaks kujunes „Suure Tõllu jälgedes olümpiale“. Kuna Suure Tõllu muistendid ja lood on osa kultuurist ning saarlusest ja kui mitte iga eestlane, siis vähemalt iga saarlane peaks oskama seda väärtustada. Kogu veebruarikuu sai planeeritud oma kodukoha uurimiseks ja avastamiseks. Ikka mõttega väärtustada kodukohta, valda, maad ja riiki koos sinna kuuluva ajaloo ja traditsioonidega.

Rühmiti tegevused erinesid oma raskusastme poolest, kuid teemaga seonduv sai lasteni viidud.

Teadmiste tipuks kujuneski välja ühine sportlik ettevõtmine Kärla Spordihallis.

Kasutusele võetud tervisekaart hõlmas erinevaid sportlike tulemusi. Sinna kuulusid: 30 m jooks, ühel jalal seismine, paigalt kaugushüpe. Diplomilt ei puudunud ka erinevad kehalised näitajad, küll pikkus

ja kaal ning kinganumber. Menüüsse sai lisatud „Rammumehejook“, mis turgutaks keha ning vaimu.

Õpetajad ja korraldajad olid kostümeeritud teemakohaselt. Võistlused ja mängud seotud Tõllu tegemiste ja eluga. Enne iga võistluse algust tuletasime meelde seiku Suure Tõllu elust. Näiteks pätklite korjamisega tulid lapsed hästi toime. Ikka Abrukale ja taskud pätkleid täis.

Edasi vajasisid abi Salme mehed, kelle paadid olid tormi tõttu ümber läinud. Paadisõit osutus üsna „kõvaks pätklikuks“. Läbi raskuste jõudsid osad paatkonnad oma retkega eesmärgini, kuid mõned ilmselt jäid juba alguses liiva sisse kinni. Paadisõidus oli vaja teha koostööd kaaslasega ja kes see ütleb, et töötegemine peab kerge olema. Raske õppustel, kerge lahingus! Väsinud abilised ja sõudjad va-

jasid edasi pisut lõõgastust ja puhkust. Ja mis veel paremini lihaseid lõdvestab, kui saun. Nüüd tuli ujuda, et jõuda Hiiumaale, sest Tõllul endal veel sauna polnud ning tema vend Leiger aitas meid hädast välja. Kõik väikesed ja suured abilised hakkasid usinasti ujuma läbi tormise mere ning kerisekivide tõstmise nõudis ise juba osavust ja täpsust.

Saunas käidud, vaja keha pisut turgutada. Selleks sobis hästi Pireti abistamine kapsaste toomisel, et valmiks hõrgutav roog.

Ikka ja jälle põlletaskud kapsaid täis ja kodu poole punuma...

Võistlustel polnud ühtki kaotajat ning kõik väärised auväärset esikohta, mille juurde kuulus Tõllu mehine käepigistus ning Pireti poolt pihku antud tasu, diplomi näol.

Rõõmsate kohtumisteni uutel ja põnevatel üritustel!

Kätlin Sepp
Lasteaia tervisemeeskonna juht, Pätklikeste õpetaja